

Handläggare
Joel Salander
Telefon: 08-50825107

Till
Socialnämnden
2024-11-20

Remiss av Motion om sociala insatsgrupper från åtta års ålder, KS 2024/890

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2024/890

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Socialnämnden har mottagit en remiss från Maurice Forslund (KD) gällande att sociala insatsgrupper (SIG) ska erbjudas barn från 8 års ålder. I motionen framhålls en oroväckande trend där barn i mellan- och lågstadieålder blivit måltavlor för kriminella nätverks rekrytering. Motionären framhåller att ett arbete på statlig nivå är igång men yrkar på att det kommunalt behövs nya initiativ för att bryta denna utveckling och framhåller samverkansformen sociala insatsgrupper, som idag riktar sig till målgruppen unga 12-20 år som befinner sig i riskzon för att utveckla eller har utvecklat en kriminell livsstil som en delösning.

Förvaltningen håller med om problembilden som motionären beskriver och ser även kommunala initiativ som viktiga för att utveckla goda arbetssätt och metoder i frågan. Framförallt önskar förvaltningen se ett ökat och likställigt arbete i det tidiga brottsförebyggande arbetet. Förvaltningen anser dock inte att åldersspannet för SIG Unga ska ändras då den inte är framtagen för yngre barn. För barn 6-11 år erbjuder stadens socialtjänst exempelvis beteendebaserade föräldraskapsstödsprogram såsom Komet, skolsociala team och strukturerad familjebehandling. Arbetet pågår för att även kunna erbjuda insatsen multimodalt KBS-baserat färdighetsträningsprogram som Socialstyrelsen rekommenderar för barn 6-17 med normbrytande beteende eller återfall i brott. Det finns idag även redan möjligheter att lokalt göra avsteg i enskilda ärenden från den rekommenderade åldern i SIG unga, när det bedöms lämpligt.

Socialförvaltningen förslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Bakgrund

Socialnämnden har fått en remiss om en motion från Maurice Forslund (KD). Remissen ska besvaras i samband med socialnämndens sammanträde 20 november och yttrandet över remissen ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 17 oktober 2024

Övriga remissinstanser är bland annat stadsledningskontoret, socialnämnden och stadsdelsnämnderna i Enskede-Årsta-Vantör, Hässelby-Vällingby, och Kungsholmen.

Ärendet

I motionen lyfts en oroväckande samhällstrend där kriminella nätverk riktar sig till allt yngre barn i rekryteringssyfte. Barnen riskerar att utsättas för brott, själva involveras eller får propåer från kriminella gäng. I motionen lyfts att det tagits statliga initiativ för att säkerställa det brottsförebyggande arbetet med unga men att det även behövs initiativ på kommunal nivå. I motionen anges SSPF (skola, socialtjänst, polis, fritid), en samverkansform för att tidigt fånga upp barn och unga i riskzon för kriminalitet, som ej tillräcklig när den grova kriminaliteten kryper ner i åldrarna.

Med anledning av detta föreslås följande i motionen:

- Att sociala insatsgrupper ska erbjudas från åtta års ålder.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och utveckling. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 13 november 2024. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 14 november 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Motionären beskriver en oroväckande samhällstrend där kriminella nätverk riktar sig till barn och unga för att rekrytera potentiella utförare för deras verksamheter, något som går helt i linje med rådande erfarenhet och kunskap. Rekryteringen av unga sker mer eller mindre systematiskt genom att nätverksindivider i åldersmässigt nedstigande led ”groomar” eller hotar yngre till att utföra tjänster.¹

Rekryteringen av yngre till kriminella nätverk är ett samhällsproblem och socialtjänsten har en viktig funktion i det förebyggande arbetet med att fånga upp barn och unga i riskzon och erbjuda dem och deras vårdnadshavare adekvat stöd.

I Stockholms stads strategi 2023-2025 för att förhindra att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet tydliggörs hur det

brottsförebyggande arbetet bedrivs och vad som behöver utvecklas. Kortfattat beskrivs socialtjänstens ansvar och arbete att bidra till tidig upptäckt, kunskapsbaserade bedömningar gällande målgruppens behov, samverkan med andra aktörer samt adekvat stöd utifrån rådande kunskap och erfarenhet.

I Stockholms stad finns etablerade samverkansmodeller och insatser för att tidigt upptäcka barn i riskzon, erbjuda lämpligt stöd och samordna stödinsatser från olika aktörer. Bland annat genom samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid, skolsociala team, familjebehandling, socialsekreterare hos polisen, SIP-möten och allmän samverkan i linjearbetet.

Staden har återkommande utbildningssatsningar till socialsekreterare i EARL (Early Assessment Risk List) som är en bedömningsmetod för barn 6–12 år, som uppvisar regelbrytande beteenden och riskerar att bli involverade i kriminalitet, för att socialtjänsten ska kunna genomföra mer träffsäkra bedömningar kring risker och stödbehov från socialtjänsten.

Gällande insatser rekommenderar Socialstyrelsen för åldersgruppen 6-11 år, med hög risk för fortsatt normbrytande beteende, beteendebaserade föräldrastödsprogram, exempelvis Komet, samt multimodala KBT-baserade färdighetsprogram såsom CPP (Coping Power Program). Båda programmen fokuserar på förbättrad föräldraförmåga samt att ge förutsättningar för stöd i den omgivande miljön.

För barn 6-11 år erbjuder stadens socialtjänst exempelvis beteendebaserade föräldraskapsstödsprogram såsom Komet, skolsociala team och strukturerad familjebehandling. Arbetet pågår för att även kunna erbjuda insatsen multimodalt KBT-baserat färdighetsträningsprogram som Socialstyrelsen rekommenderar för barn 6-17 med normbrytande beteende eller återfall i brott.

I Brå:s rapport ”Barn och unga i kriminella nätverk” avhandlas problematiken kring barn som riskerar att rekryteras till kriminella nätverk. Åldersspannet för de yngsta nivåerna av utförare beskrivs i texten som 12-15 åringar. I vägledning från Brå, Socialstyrelsen och Stockholms stad är målgruppen satt med 12 år som nedre gräns och i staden är majoriteten inskrivna i SIG Unga 15-16 år gamla, men det förekommer också ärenden inom SIG Unga med barn under 12 års ålder där SIG har bedömts lämpligt.

I SIG-modellen används oftast ett arbetssätt där den unge i fråga deltar på gemensamma möten och inte sällan i individuell behandling. Detta kräver engagemang, delaktighet och en viss mognad. Nära samverkan sker med polis och det gemensamma arbetet utgår ifrån en kriminell problemformulering, något som bedöms kunna öka risken för stämpling och att den unge tar till sig

en negativ identitet. När det gäller förslaget att erbjuda sociala insatsgrupper till en yngre målgrupp bör därför risken för stigmatisering tas i beaktan och andra insatser prövas i första hand.

Socialförvaltningen håller med motionären att det behövs kommunala initiativ och ser ett framtida behov av ett likställt kunskapsbaserat arbete också mot den yngre åldersgruppen under 12 års ålder i risk för att utveckla en kriminell livsstil. Förvaltningen anser dock inte att SIG Unga ska erbjudas generellt till en yngre målgrupp än vad som gäller idag enligt stadens vägledning för SIG Unga samt rekommendationer från nationella myndigheter.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Motion om sociala insatsgrupper från åtta års ålder

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2024-11-06
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2024-11-06